

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ЗАВОД ЗА ВАСПИТАЊЕ ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ КЊАЖЕВАЦ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗАВОДА ЗА ВАСПИТАЊЕ ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ КЊАЖЕВАЦ
ЗА 2022. ГОДИНУ

Књажевац, фебруар 2023.г.

САДРЖАЈ ИЗВЕШТАЈА

- I. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА СМЕШТАЈ
- II. УВОДНИ ДЕО
- III. УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА
 1. ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА
 2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ
 3. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ
 4. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА
 5. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА
- IV. КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА
 1. УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ДОМСКОГ СМЕШТАЈА НА АКТИВНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ
 2. СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА
 3. ФЛУКТУАЦИЈА КОРИСНИКА
 4. НАСИЉЕ НАД КОРИСНИЦИМА
 5. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА
- V. СТРУЧНИ РАД
 - 5.1. Активности усмерене ка задовољењу основних потреба и остваривања дечијих права на опстанак, права на развој, заштиту и партиципацију и личне податке без разлике на пол, расу, верску припадност
 - 5.2. Активности усмерене на развијању и очувању потенцијала корисника
 - 5.3. Пример позитивне праксе
 - 5.4. Тешкоће у раду са корисницима
- VI. ОСТАЛЕ УСЛУГЕ КОЈЕ УСТАНОВА ПРУЖА
- VII. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

I. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА СМЕШТАЈ

Установа за смештај: Завод за васпитање деце и омладине

Место (општина/град): Књажевац

Година оснивања: 1963.г.

ВД Директора: Весна Петровић

E-mail: zvm.knj.minrzs@gmail.com

Адреса и пош. Број: Боре Станковића 62, 19350

Телефони/факс: 019/ 731 835; 731 332; 731 426

II УВОДНИ ДЕО

Према Закону о социјалној заштити у Заводу за васпитање деце и омладине у Књажевцу се збрињавају деца и млади који су у сукобу са родитељима, старатељима и заједницом, а по важећем Статуту, Завод за васпитање деце и омладине у Књажевцу је установа социјалне заштите која обезбеђује збрињавање, васпитање и образовање, професионално оспособљавање и здравствену заштиту деце и омладине са поремећајима у понашању и предузима одговарајуће мере ради спречавања у даљем нарушавању опште прихваћених друштвених норми понашања, вршењу престапа и вршењу кривичних дела.

У Заводу се врши смештај деце и омладине са поремећајем у понашању мушког и женског пола, узраста од 8 до 18 година старости.

У Заводу се, у складу са посебним прописима, спроводи васпитна мера Упућивања у васпитну установу, коју одређује Виши суд, који је и надлежан за праћење реализације ове мере. Одлуком о мрежи установа социјалне заштите за смештај корисника („ Сл. Гласник РС“ број 51/08) одређена је делатност Завода са капацитетом од 32 места.

Првобитни назив Завода је био Завод за васпитање младежи у Књажевцу. Он је настао прерастањем, односно престанком рада Државног дечијег дома, који је основан 1945.године Уредбом Министарства социјалног старања НР Србије. Основна функција Дома био је пријем и заштита ратне сирочади. За непуне три године овај Дом се угасио јер су ратна сирочад пребацивана у друга места или су враћана одраслим члановима породице који су у међувремену нађени, међутим, док је још трајало гашење Дома, стизала су деца која су својим понашањем нарушавала постојеће друштвене норме, па им је било потребно издвајање из матичне средине.

У октобру 1948.године, Министарство народног здравља и социјалног старања НР Србије је основало Дом за васпитање младежи.

Дом је био смештен у згради намењеној заштити старих лица коју је 1934.године подигао, као задужбину, Никола Спасић, трговац из Београда. У овој згради, донекле прилагођеној за смештај деце, развијао се Дом за васпитање младежи.

Извршно веће НР Србије је 1. фебруара 1963. године донело Уредбу којом је установа добила и основну школу. Исте године промењен је и назив Дома у Завод за васпитање младежи, који је 1965.године и званично уписан у судски регистар.

Године 1979., Завод је са тадашње локације пресељен у наменски грађен нови стационарни објект, са капацитетом од 129 места и по тадашњим стандардима, а основну школу деца су похађала у згради школе, такође новоизграђеној у непосредној близини Завода, најпре под називом „25. Мај“, а касније је дошло до промене назива у ОШ „ Младост“. Ове две институције (Завод и ОШ „ Младост“) су до 1996. године, пословале као једно правно лице да би те године била донета Одлука о оснивању основне школе, од када она послује као самостални правни субјект.

Министарство за рад, борачка и социјална питања је 1992.године смањило капацитет установе на 72 места (са алтернативом до 84), што је и реалан капацитет установе у односу на садашње стандарде. Капацитет од 129 места не одговара садашњим стандардима и потребама деце и омладине.

III УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

Завод је као пружалац услуге домског смештаја није лиценциран, поднет је Захтев за лиценцирање услуге 18.05.2016.г. Инспекцијском надзору Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, у складу са Законом и предвиђеним роком, са свим доказима о испуњености услова за пружање ове услуге. У извештајном периоду нисмо добили лиценцу за наведену услугу.

1.ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА

1.1. Организација рада установе

Према Статуту и важећем Правилнику о организацији и систематизацији послова, делатност установе се остварује кроз рад следећих служби :

- 1.Васпитне службе
- 2.Службе општинских, правних и техничких послова,
- 3.Службе за финансијско рачуноводствене послове,

Свака од ових служби има свој делокруг рада и потребан број запослених који обављају послове те службе.

Стручна тела и већа која имају свој делокруг рада су :

- 1.Стручни колегијум ;
- 2.Педагошко веће /Стручно веће/;
- 3.Стручни тим за пријем, третман и отпуст;

Организација стручног рада подразумева ангажовање стручних радника у реализацији васпитно-образовних и социјално заштитних садржаја рада, а обухвата и активности у организовању слободног времена деце, распоред и реализацију слободних активности, рад секција, реализацију посебних програма, дежурства и рад у време викенда и празника. Организација стручног рада има утврђене критеријуме за одређивање приоритета приликом пријема корисника, обезбеђује редовно информисање потенцијалних корисника о почетку коришћења услуге, обезбеђује кориснику или законском заступнику корисника информације у писменој форми о делокругу рада, услугама које обезбеђује, кућном реду и правилима понашања у установи, организује закључење уговора о коришћењу услуге и води прописану евиденцију и документацију за услугу коју пружа, као и о могућностима за притужбу и жалбу корисника и старатеља корисника.

Организација стручног рада се заснива на следећим принципима: остваривање постављених циљева и задатака, спроводи се преко основне васпитне јединице, васпитне групе и преко других организационих облика рада; васпитна група броји до 6 корисника; организација рада је заснована на облицима васпитног рада на ресоцијализацији личности уз примену групних и индивидуалних облика рада, при чему треба водити рачуна да процес ресоцијализације траје што краће и буде квалитетан; обезбедити сталну сарадњу са представницима Упутног органа, родитељима, школом, тужилаштвом, органима унутрашњих послова и широм околином; обезбедити праћење детета након завршеног процеса ресоцијализације; у случају индиција или сумње да постоји злоупотреба или злостављање детета потребно је хитно поступати по интерном протоколу који као посебан акт доноси установа.

Интерни тим за заштиту деце од злостављања и занемаривања оформљен је септембра 2009. године и састаје се и интервенише уколико је неко од деце физички или психички злостављано од стране других корисника, запослених или лица ван Установе. Тим предлаже и доноси мере заштите за дете као и кораке према ономе ко је злостављач. Када постоје потребе тим се проширује, укључују се представници полиције, Здравственог центра и Суда и тада се догађај процесуира. О спроведеном поступку Интерни тим обавештава ресорно министарство и упутни орган корисника.

1.2. Делатност установе и услуге које пружа

Према Уредби о мрежи установа социјалне заштите, („Сл.гласник РС“ број 16/2012), основна и претежна делатност установе је пружање услуге домског смештаја за децу и младе који су у сукобу са родитељима, старатељима и заједницом. Према Закону о социјалној заштити („Сл.гласник РС“ број /2011) у установама за васпитање деце и омладине реализује се и изречена васпитна мера упућивања у васпитну установу, тако да се ова мера реализује и у нашој установи. Мери изричу Виши судови у складу са Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетника, а такође су они и задужени за праћење реализације мере. Мера се изриче деци са навршених 14 година.

У установу се смештају деца и омладина са поремећајима у понашању мушког и женског пола, од 8 до 18 година старости под условом да похађају основну школу, а на основу решења центара за социјални рад као органа старатељства.

У Заводу се налазе на смештају деца и омладина са асоцијалним и делинквентним понашањем које се манифестује кроз: бежање од куће и из школе, скитњу, просјачење, нередовно похађање наставе, ремећење наставе, непоштовање ауторитета, непоштовање кућног реда, намерно изазивање штете, пожара, хулиганство, преступништво, вожња аутомобила и мотора без дозволе, чињења кривичних дела крађе, тешке крађе са елементима разбојништва, насилничко понашање, агресивно и деструктивно понашање, самоповређивање, промискуитет, проституција, конзумирање алкохола, конзумирање ПАС-а...

1.3. Услови рада у установи

Смештајни капацитети установе

Установа тренутно задовољава просторне капацитете за смештај. Капацитет за који је објекат изграђен (једини у Србији који је наменски грађен за обављање делатности и усељен 1979.године) је 129 места, што је задовољавало тадашње стандарде, а по садашњим стандардима то никако не може бити адекватан капацитет. Уредбом о мрежи признати и оптималан капацитет, за рад са овом категоријом корисника је 32 места (празан капацитет самим тим је 97 места). Реалан капацитет установе би био 72 места (са алтернативом до 84), што је одлуком Министарства за рад, борака и социјална питања, 1992.године и признато као реалан капацитет установе на основу важећих стандарда.

У оквиру празног капацитета опремљен је простор за реализацију и пружање локалне услуге „Предах“ за децу са сметњама у развоју и њихове породице, капацитета 5-10 места. Уговор са локалном самоуправом, за давање простора на коришћење је истекао 2015.г., тако да од тада ова услуга не ради, без обзира на резултате које је давала током рада.

Број објеката и њихова намена

Завод за васпитање деце и омладине Књажевац послује и остварује своју делатност у једном објекту, укупне, корисне површине 3.032 м². У функцији смештаја је 6 стамбених јединица у којима су збринуте и бораве корисници на принципу васпитних група. У групама су двокреветне и трокреветне собе за кориснике, које су адекватно опремљене креветима, дечијим постељинама, комодама, орманима, столовима и столицама за учење, завесама, теписима, лустерима и др. стварима неопходним за оплемењивање простора.

Свака стамбена јединица има велико купатило, са неколико туш кабина и вц-а. Купатила су адекватно опремљена по важећим стандардима и примерена дечјем колективу.

У делу објекта, који је за смештај корисника, налази се у свакој стамбеној јединици, радни простор стручног радника, као и дневни боравак за децу одређене групе. Дневни боравци су опремљени адекватним намештајем за учење, одмор и дечија славља. За сваки дневни боравак установа је обезбедила ТВ апарат, мини линију, угаоне гарнитуре, фотеље, столове, столице и др. потребну опрему, о чијој исправности се старају матични васпитачи наведене групе. Стање намештаја, апарата и др. опреме у стамбеним јединицама зависи од понашања корисника према њима, усвојеним вештинама да брину и одржавају свој животни простор и ангажовања матичних васпитача, да буду упорни и истрајни у стварању позитивних навика код корисника.

Једна стамбена јединица је опремљена за локалну услугу „ Предах за децу са сметњама у развоју и њихове породице“ али услуга није тренутно у функцији. Овај простор се користи за посете родитеља или старатеља, као и за студенте на стручној пракси.

Једна васпитна група је опремљена за реализацију ПИТ програма по налогу ресорног министарства. Услуга је намењена деци са поремећајем у понашању до 14 година. Група је доопремљена уз помоћ донације компаније „СОСА СОЛА“, не користи се у ове сврхе већ за смештај женске групе у зимском периоду и за издвајање болесне деце и деце у неком ризику, из дечијег колектива. Током извештајног периода, ова група, је из разлога вируса Covid 19, била у сврси изолације за новопримљену децу и децу која су била у ситуацији да морају бити изолована. У стамбеном делу постоји опремљена теретана за потребе корисника. За спортске активности корисника установа има два стола за стони тенис, спортску халу ОШ „Младост“, справе за спољну теретану, као и спортске терене у дворишту Завода.

У сваком холу и на свакој етажи налази се намештај (фотеље и клуб столови) намењен за дружење корисника.

Завод поседује и просторије за осамостаљивање деце за отпуст, адекватно опремљену кухињу и дневни боравак. У овим просторијама се врши оспособљавање деце за самосталан живот након изласка из установе. Деца, уз помоћ стручних радника/сарадника, куvara или помоћног радника, уче да спремају храну, перу судове и веш, пеглају, усисавају, а имају могућност да уче, да шију. Новац за уређење овог простора је обезбеђен из пројекта у 2013.г., код Холандске организације KINDER PERSPECTIEF, где је Завод добио прву награду на интернационалном конкурс и опремио овај простор. Простор има одличну намену, али је ретко коришћен у сврхе за које је намењен и по важећим правилима.

У самом објекту се налази и простор за управу, трпезарија са адекватним столовима и столицама за ручавање деце, кухиња потпуно опремљена по свим стандардима (индустријски шпорет и рерне, мешалица за тесто, индустријска машина за судове, фижидер и расхладна витрина, фритеза, роштиљ, индустријски миксер и адекватно посуђе за децу од растфраја), уз примену ХАСАП система. Куvari и помоћни куvari имају санитарне књижице, уредно овераване и адекватну гардеробу и обућу.

Током априла месеца установа је имала посету санитарне инспекторке, која је била задовољна општим стањем у установи али је изнела и неколико усмених примедби на хигијену у једном од магацина и на хигијену у дечијим просторијама. Хигијена у дечијим просторијама искључиво зависи и од ангажовања корисника, тако да је у складу са тим, хигијена некада на задовољавајућем нивоу, а некада не. Магацин на који је санитарна инспекторка имала примедбу је одмах након прегледа у потпуности саниран, промењене су подне плочице, окречен је, сређене су полице за одлагање и одрађен је мокри чвор како би се магацин лакше одржавао.

Израђене су Контролне листе по налогу санитарног инспектора, министарства здравља у делу санитарне исправности рада кухиње и установе уопште, у октобру месецу.

Установа поседује сопствену котларницу, опремљену са 2 котла на мазут од којих је један уграђен 2014.године. У извештајном периоду је реализована набавка реконструкције мреже централног грејања, те је тиме и постигнута боља искоришћеност топлотне енергије. Установа обезбеђује довољну количину мазута за зимски период. Установа има потписан уговор са лиценцираним сервисером за одржавање котлова и мреже централног грејања.

У управном делу се налази и вешарница и магацински простор. Вешарница је опремљена новим машинама за прање и сушење веша, једино недостају радници, од два радника по систематизацији установа нема ни једног радника у радном односу. Завод редовно обезбеђује деци сезонску гардеробу и обућу.

Један део зграде није у функцији због смањеног капацитета и рентабилности у потрошњи струје, воде и грејања. Део простора је делимично реновиран за потребе угрожених особа у периоду поплава, тако да може бити употребљен за потребе социјалне заштите уз додатно реконструкцију животног простора, замену столарије, делимично подова, проверу електроинсталација, комплетну реконструкцију мокрих чворова (водоводна и канализациона мрежа, керамика, санитарије и др...), намештај, спољни улаз и адекватан број запослених за реализацију предвиђене услуге.

Поред овог објекта Завод има још један објекат површине 250м², где се налази службени стан наменски грађен за домара и три гараже, столарска радионица и једна просторија са

предсобљем и купатилом, која је 2002. године била адаптирана у гарсоњеру. Од 2004. године, овај објекат није у функцији, јер је оштећен због дугогодишњег прокишњавања и на њему треба извршити прекривање равнoг крова и делимично реновирање. Овај стамбени простор је одличан за услуге из области социјалне заштите, као на пр. „Становање уз подршку“, за децу која излазе из система социјалне заштите и потребна им је додатна помоћ у осамостаљивању.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ:

Установа је у извештајном периоду реализовала скоро све испланиране активности битне за пословање установе, поштујући важеће законе и прописе, имајући у обзир безбедност корисника и запослених, као и присутну ситуацију у вези вируса Covid 19 и примену свих мера заштите и превентиве, уз редовно снабдевање заштитним средствима од стране ресорног министарства, током целе године.

Завод је реализовао све активности и обавезе из области **БЗР и ППЗ** и Закона о ППЗ, по израђеном Плану за ППЗ и самим тим испунио све услове и стандарде за лиценцирање услуге. Током извештајне године, уредно су рађени редовни сервиси за ППЗ системе, као што су:

- сервис спољне и унутрашње хидрантске мреже,
- сервис система за детекцију и дојаву пожара и ПП централе,
- сервис паник лампи,
- сервис громобранске и електричне инсталације и статичког електрицитета на утакачкој шахти,
- редовно допуњавање ормарића 1. помоћи,
- реализована обука четири запослена радника из области 1. помоћи,
- установа има формирану ПП службу, од 8 чланова, који су прошли адекватну обуку,
- радници са повећаним ризиком у раду, по израђеном Акту о процени ризика, су ишли на периодични преглед, на медицини рада ЗЦ Књажевац,
- склопљен је уговор са правним лицем које води послове из области безбедности и здравља на раду и против пожарне заштите,
- сервисирамо редовно горионике на котловима, њихове сигурносне вентиле, вршена су редовно потребна мерења за контролу издувних гасова и микроклиме, уз достављање тражених образаца у вези загађења ваздуха, локалној самоуправи.

Редовне сервисе, за све инсталиране мреже, реализују овлашћене куће, на законом предвиђени начин и период.

Обезбеђене су потребне радне униформе и обућа за помоћне раднице, куваре и ложаче.

Обезбеђена је техничка роба неопходна за рад стручних радника и администрације, као и сав потребан ситан инвентар за кухињу.

2.1. Корисници:

Корисницима се редовно набављала гардероба и обућа у складу са њиховим потребама и према годишњим добима и временским приликама.

Програмска активност – организација донаторског летовања за кориснике, у организацији ПИНК КОМПАНИЈЕ није реализована у извештајном периоду, из разлога појаве инфекције великих богиња међу корисницима установе. Ова врста програмске активности је од изузетног значаја за кориснике, била је предвиђена Програмом рада установе за извештајни период али је била предвиђана и реализована и током претходних година, Установа је и у 2022.г., организовала летовање за кориснике, у пратњи 2 васпитача, у Сијеринској бањи. Организацију летовања, у финансијском смислу (донација), су помогле следеће компаније: КОМПАНИЈА ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ и СЗТР ИВОТЕРМ.

Корисници током 2022.г. нису вођени на екскурзију из разлога недовољно добре организације основне школе „Младост“ али су вођени на: излете, базен, биоскопске пројекције, спортске манифестације - турнире у граду, организоване изласке и шетње.

Корисницима се традиционално организује прослава Нове године уз адекватну лутрију, поклоне и пригодну вечеру, поделу пакетића за новогодишње и божићне празнике, од стране: КОМПАНИЈЕ ИДЕА, Дома културе Књажевац, тј. локалне самоуправе, Фондације Принцезе Катарине, на Белом Двору, Школе страних језика Зајечар, Компаније ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ,

Фондације за српски народ и од Компаније ДЕСИНГ у виду слатких производа из палете производа које они производе.

Програмска активност зимовање за кориснике за 2022.г., је реализовано у донаторској организацији зимовања од стране ПИНК КОМПАНИЈЕ, крајем фебруара и почетком марта на Дивчибарама. Корисници установе нису били укључени, током извештајног периода, у градску акцију „снежни четвртак“, бесплатно скијање четвртом са децом из осталих школа, из разлога што се ова активност није реализовала на нивоу локалне самоуправе. Установа је половином марта организовала једнодневно скијање за све кориснике, уз помоћ предузећа Скијалиште Србије, које је дало бесплатне ски-пасеве, за децу и васпитаче.

Корисницима који су завршили основношколско образовање организована је мала матура, у просторијама Дома културе Књажевац, са ученицима основне школе Димитрије Тодоровић Каплар, уз комплетно опремање матураната.

Корисницима је купован потребан школски прибор и књиге као и потребни спортски и други реквизити за слободне активности, у складу са предвиђеним активностима стручних радника/сарадника и потребама васпитача.

Установа је у извештајном периоду редовно сарађивала са ОШ „Младост“, кроз родитељске састанке и савете родитеља, свакодневно информисање стручних радника/ сарадника о успесима или проблемима деце, као и решавање проблема и критичних ситуација које се дешавају у школи, углавном телефонски или физички уз примену свих мера заштите.

Корисници су вођени на заказана суђења поводом начињених кривичних дела, уз сагласност ресорног министарства и примену мера заштите, иако је самњен број кривичних дела али и судских поступака у извештајном периоду, те је број одлазака на суд био незнатан.

Корисници су редовно-недељно организовани од стране стручних радника/сарадника, магационера и куvara, на изради јеловника.

Корисници су вођени на основне и контролне лекарске прегледе, у складу са потребама и здравственим статусом корисника, узимајући у обзир високоризично понашање одређеног броја корисника, вођени су и на редовне контроле код психијатра, ради преписивања редовне психофармаколошке терапије. Све кориснике са психијатријским проблемима смо третирали у складу са терапијом и препоруком психијатра ЗЦ Књажевац. Сви корисници који пију преписану терапију, пију је у присуству стручних радника, с обзиром да немамо медицинску сестру, за чијим радом постоји велика потреба. Корисници су редовно групно и индивидуално, као и запослени, тестирани Антигенским тестом на присуство вируса Covid 19, поготово почетком 2022. године.

У извештајном периоду установа је имала неколико детета са високоризичним понашањем и захтевним здравственим стањем, тако да је Интерни тим био сазиван сваки пут када се указала потреба за његовим активирањем, а прецизни подаци се дају кроз софтвер Аурора.

2.2. Пословање установе:

Установа је у извештајном периоду обележила Дан Завода, славу Свети Никола, 8. март, НГ прославу и рођендане деце на смештају.

Током године редовно су организоване седнице НО и УО, углавном телефонским путем. Све предвиђене набавке спроведене су у складу са законом и роковима. Набавке мале вредности које смо спровели су: храна, мазут, електрична енергија и набавка реконструкције система централног грејања, од наменских средстава добијених од ресорног министарства, као и све предвиђене набавке на које се закон не примењује. Установа је почетком извештајне године, послала извештај за реализацију јавних набавки за претходну годину Управи за јавне набавке.

Установа је обрадила годишњи попис, израдила завршни рачун установе и редовно током године извештавала ресорно министарство о финансијском стању установе, запосленима и корисницима, кроз извештаје, обавештења, упитнике исл..

Током извештајног периода административна и правна служба су радиле у новом систему ИСКРА, и припремале су се за прелазак из система ИСИБ у систем СПИРИ, који ће функционисати од јануара 2023.год.. Наведене службе користе и портал е-фактура и ЦРЗ.

Стручни радници, као и администрација су у извештајном периоду уносили податке за нови систем ЈИСУЗ, то је нова платформа која ће садржати све податке о корисницима установе, на начин да се формирају Е-досијеи сваког корисника и сви подаци о корисницима ће одатле бити доступни свим инстанцама које имају дозволу за коришћење ових података.

Правна служба је у извештајном периоду израдила **Информатор установе**, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и постављен је на предвиђену платформу. Информатор је обиман документ и сви релевантни и битни подаци о установи су исказани у њему узимајући у обзир велико придавање важности информацијама од јавног значаја и захтевима тражиоца информација од јавног значаја. Информатор је израђен детаљно како би се избегле недомуице и евентуалне компликације са подносиоцима захтева за информације од јавног значаја. У извештајном периоду установа је имала један захтев за информације од јавног значаја, од стране приватног лица. Важно је напоменути да је установа током 2022.год., имала пар захтева за информације од јавног значаја у вези енергената за грејање, да је први захтев достављен установи, захтев је уредно заведен од стране административне службе али захтев није стигао до ВД Директорке и губи му се сваки траг. Правна служба установе тврди да није добила наведени документ, те и није одговорено на њега у законом предвиђеном року. Друге службе (домар-ложач) такође нису одговориле на пристигли допис, те је установа добила тужбу, након које је ВД Директорка одговорила на постављена питања и одговор са образложењем је достављен суду у оквиру судског поступка, установа бива кажњена са 1.000,00 дин., а одговорно лице са 39.000,00 дин. за трошкове поступка.

Узимајући у обзир значај начела **родне равноправности** и недискриминације, као једног од основних људских права, установа је на основу Закона о родној равноправности израдила План управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности у законом предвиђеном року.

Законска обавеза свих установа према Агенцији за борбу против корупције је у ранијим годинама била израда Плана интегритета, по тренутним обавезама установе испод 50 запослених не израђују План интегритета већ су у обавези да организују запослене да одслушају обуке из области **етика и интегритета**, како би се упутили у ову област и препознавали евентуалне корупцијске ситуације. Правник установе је организовао све запослене по секторима, тако да су сви прошли наведене онлајн обуке. Правник је послао извештај Агенцији о реализацији обука и сви запослени су добили сертификате о завршеној обуци.

Установа је имала обавезу да информише све запослене о изради Информатора, Плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности и о обукама из области етике и интегритета, како су ове активности из делокруга рада правника, правник је заказао састанак и сви запослени су упознати са законским обавезама установе.

Грејање у Заводу је редовно и костантно добро. Предвиђена **набавка** у извештајном периоду, **„реконструкција мреже централног грејања“** је реализована у потпуности иако је било проблема око дисбаланса у потребама установе и цене предвиђених радова, из разлога кризе на тржишту. Набавка је реализована у делу: прања свих радијатора, који су стари од изградње установе, преко 40 година али су радијатори неколико пута, у последњих 10 година, прани, добро одржавани, па су још увек у функцији, урађена је замена дотрајалих цеви, старих преко 40 година, стављена је у функцију посуда за озрачивање грејне мреже, тако да су постојеће мањкавости у систему централног грејања за сада отклоњене, узимајући у обзир да је систем централног грејања стар 44 године.

По први пут у последњих 15 год. није набављена довољна количина мазута за сезону 2022/2023.год., из разлога мањка средстава на тој позицији и ако се деси да нам недостаје мазут за грејање, биће нам неопходна помоћ ресорног министарства у снабдевању мазутом.

За извештајни период је предвиђена и реализована веома важна активност, у делу реализације пројекта **„Промовисање позитивног малолетничког правосуђа у Србији“**, које ће имати за циљ увођење нових третманских програма у три завода. Наиме ради се о трансформацији рада у заводима, како би се унапредио заводски третман и постигли бољи резултати и подигла корисност услуге. Пројекат је садржао обуке и радионице за децу и запослене. Иако су сви стручни радници прошли наведене обуке и радионице резултати у промени рада нису постигнути, стручни радници раде по већ устаљеним методама, уз организацију слободних активности, углавном спортских и ликовних, али без структурисаног слободног времена за кориснике, већ од ситуације до ситуације. Већина стручних радника је и у претходним годинама прошла квалитетне акредитоване обуке, са урађених доста радионица за

рад са корисницима, али ни то није довело до промене у раду, радионичарски рад и првенствено структурирано слободно време нису лако применљиви у Заводу у Књажевцу.

У извештајном периоду, почетком априла је установа имала заказану посету, по редовној процедури и плану посета, од стране представника **Заштитника грађана**. Посета је била тродневна, испитани су сви услови живота корисника, слободне активности, права корисника и стручне, третманске процедуре и активности које установа спроводи. Посета је протекла у позитивном тону, установа је добила све похвале од стране представника Заштитника грађана, међутим резултати и сам Записник, нису били у потпуности у позитивном тону. У записнику су исказане неке мањкавости у установи у погледу намештаја и неких других недостатака у делу уређења простора, као и мањкавости у делу структурираног слободног времена и активности усмерене на кориснике од стране стручних радника, иако су током посете биле похвале на слободне активности, поготово спортске активности које установа организује за кориснике, укључујући летње и зимске кампове. У записнику су исказане и неке непотпуне информације, па је установа у одговору на записник исказала примедбе у том делу.

Установа је имала и ванредни захтев за изјашњавање установе на наводе из анонимне пријаве о злостављању корисника. Сви наводи у пријави су били неистинити, послат је одговор унаведеном року, са свим траженим документима и изјавама.

Поред многобројних активности урађених током 2022.г., у покушају достизања стандарда, потребно је перманентно радити на оплемењивању животног и радног простора, како би услови за живот деце и рад запослених били још бољи.

2.3. Возни парк :

Возни парк установе се састоји од једног путничког аутомобила, који је установа добила пре 7 (седам) година, аутомобил је марке ДАЧИА ЛОГАН, новац је добијен од ресорног министарства и у многоме нам олакшао путовања везана за кориснике и запослене.

Установи недостаје путничко комби возило или евентуално још један нови аутомобил, искључиво за превоз деце, приликом одласка на суд, контроле, за излете, распусте, реализацију програмских активности и сл., тако да смо принуђени да услугу превоза већег броја деце и запослених, у тим ситуацијама, плаћамо превозницима.

Установа је у извештајном периоду уговорила са локалном самоуправом да санирају прилазне путеве, с обзиром да су били поприлично оштећени, са великим бројем рупа, те је санација и урађена од стране предузећа Развој.

2.4. Број компјутера у установи је 12.

Од 12 компјутера 5 је добијено од ресорног министарства, у оквиру ДИЛС Пројекта, а у смислу умрежења установа и запослених у установи, сви запослени имају интернет кроз умрежење, ради праћења прописа, докумената, сарадње са другим установама, ЦСР и др., компјутери су старијег датума и нису у складу са садашњим потребама установе. Од преосталих 7 (седам) компјутера, 2 (два) компјутера су новијег датума и такође су набављена од средстава добијених од ресорног министарства, наменским трансфером.

Остали компјутери, штампачи и скенери су набављени из редовног пословања или донација, током претходних година, у зависности од потреба запослених и они су новијег датума.

Установа има два модема за интернет, због процеса рада, интернет умрежење, као и израђен сајт, на који се постављају сви битни подаци и документа везана за кориснике и пословање Завода.

2.5. Упитник о задовољству услугом

Корисницима је у извештајном периоду дат **Упитник о задовољству услугом**, условима живота и запосленима, на основу препорука ресорног министарства и Налога директора, под бројем 560-1184-03, од 15.12.2022.г., о томе је сачињен записник, под бројем 560-59-02, од 17.01.2023.г. и ова врста испитивања је основ за побољшање рада и услова живота у Заводу. Упитник је саставни део Извештаја:

„Резултати упитника за вредновање рада и услуга за кориснике Завода за васпитање деце и омладине у Књажевцу“ за 2022.г.

Дана 13.01.2023. године корисницима Завода за васпитање деце и омладине у Књажевцу је дат упитник како би на тај начин кроз заокруживање броја на петостепеној скали вредновали рад и услуге које им се пружају у Заводу, где се они налазе на смештају. Број 1 значи-нисам задовољан, а број 5-у потпуности сам задовољан. Упитник се састоји од 9 питања, анониман је. Упитником је било обухваћено 13 корисника и испитивање је било групно. Испитивање су спровели следећи стручни радници: Ана Маркулин Пешић, психолог; Радица Рајковић, социјална радница и Иван Богдановић, педагог. Резултате су обрадили дана 17.01.2023.године.

Резултати испитивања су следећи:

Прво питање је гласило **Како сте задовољни условима живота у Заводу?**

Број 1 је заокружио 1 корисник

Број 2 је заокружило 2 корисника

Број 3 није заокружио ниједан корисник

Број 4 је заокружио 1 корисник

Број 5 је заокружило 9 корисника

Просечна оцена задовољства корисника условима живота у Заводу је **4,15**

Друго питање је гласило **Како сте задовољни исхраном ?**

Број 1 је заокружило 2 корисника

Број 2 није заокружио ниједан корисник

Број 3 није заокружио ниједан корисник

Број 4 је заокружио 1 корисник

Број 5 је заокружило 10 корисника

Просечна оцена задовољства корисника исхраном је **4,31**

Треће питање је гласило **Како сте задовољни радом свог групног васпитача ?**

Број 1 је заокружио 1 корисник

Број 2 није заокружио ниједан корисник

Број 3 није заокружио ниједан корисник

Број 4 није заокружио ниједан корисник

Број 5 је заокружило 12 корисника

Просечна оцена задовољства корисника радом свог групног васпитача је **4,69**

Четврто питање је гласило **Како сте задовољни радом свих васпитача ?**

Број 1 је заокружио 1 корисник

Број 2 није заокружио ниједан корисник

Број 3 је заокружио 1 корисник

Број 4 је заокружио 1 корисник

Број 5 је заокружило 10 корисника

Просечна оцена задовољства корисника радом свих васпитача је **4,46**

Пето питање је гласило **Како сте задовољни радом стручног тима (психолог, педагог, социјални радник) ?**

Број 1 није заокружио 1 корисник

Број 2 није заокружио ни један корисник

Број 3 није заокружио ниједан корисник

Број 4 је заокружило 3 корисника

Број 5 је заокружило 9 корисника

Просечна оцена задовољства корисника радом стручног тима је **4,46**

Шесто питање је гласило **Како сте задовољни радом директора ?**

Број 1 је заокружио 1 корисник

Број 2 није заокружио ни један корисник
Број 3 није заокружио ниједан корисник
Број 4 није заокружио ни један корисник
Број 5 је заокружило 12 корисника
Просечна оцена задовољства корисника радом директора је **4,69**

Седмо питање је гласило **Како сте задовољни радом свих осталих запослених у Заводу ?**

Број 1 није заокружио ниједан корисник
Број 2 није заокружио ниједан корисник
Број 3 је заокружило 2 корисника
Број 4 је заокружио 1 корисник
Број 5 је заокружило 10 корисника
Просечна оцена задовољства корисника радом свих осталих запослених у Заводу је **4,62**

Осмо питање је гласило **Како сте задовољни активностима које се реализују у Заводу (одлазак на базен, зимовање, летовање..) ?**

Број 1 није заокружио ниједан корисник
Број 2 није заокружио ниједан корисник
Број 3 није заокружио ниједан корисник
Број 4 није заокружио ниједан корисник
Број 5 је заокружило 13 корисника
Просечна оцена задовољства корисника активностима које реализује Завод је **5,00**

Девето питање је гласило: **Како сте задовољни опремљеношћу (обућа, одећа, опремање соба, радних соба, купатила...) ?**

Број 1 је заокружио 1 корисник
Број 2 није заокружио ниједан корисник
Број 3 није заокружио ниједан корисник
Број 4 није заокружио ниједан корисник
Број 5 је заокружило 12 корисника
Просечна оцена задовољства корисника опремљеношћу је **4,69**

Корисницима је детаљно објашњено како се упитник попуњава и питања су прилагођена капацитетима велике већине корисника у смислу могућности разумевања питања и начина како се одговара на питања. Приликом објашњавања деци, стручни радници су се трудили, да користе разумљиве речи и надамо се да амо у томе успели, као и да им приближимо овај упитник, како би њихови одговори били валидни.

3. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ

На дан 31.12.2022. год. установа има 21 запосленог радника, на неодређено време, од укупно **29** радника, колико установа има признато по систематизацији на коју имамо сагласност ресорног министарства.

Законом о одређивању максималног броја запослених радника из 2015.год. и Решењем Министарства рада и социјалне политике о утврђеном максималном броју запослених који се финансирају кроз програм социјалног рада и број запослених који се финансирају из цене смештаја, из 2006.год., је :

- **кроз програм социјалног рада 14 радника:** директор, правник – секретар, педагог, социјални радник, психолог и 9 васпитача, а стварно запослених на неодређено је 12 радника, јер **недостају 2 васпитача**, која су отишла у пензију у претходном периоду, сагласност од ресорног

министарства, за попуно ових радних места, установа није добила, што у многоне отежава организацију рада, поготово викенд рада, рада на празник и током трајања годишњих одмора.

Од наведеног броја радника кроз програм социјалног рада установа је добила сагласност за место **правник–секретар**, сагласност за пријем радника на неодређено време је стигла у новембру 2022.год., пријем је реализован 06.01.2023.год. из разлога већ ангажованог радника на одређено време, до истицања уговора.

- **кроз цену услуга 15 радника:** 2 радника у рачуноводству, 1 магационер, 3 домара-ложача-возача и радника на одржавању објекта и опреме, 4 радника у кухињи, 2 радника у вешарници и 3 помоћна радника-спремачице, а стварно запослених на неодређено је 9 радника, од укупно 15 радника, што указује да установи **недостаје 6 радника.**

Од наведеног броја радника, недостају **2 домара-ложача-возача** - радника на одржавању објекта и опреме, за једног радника -ложача, установа је добила сагласност, новембра 2022. год. али установа нема обезбеђена средства за плату, те није ангажован радник на наведеном радном месту у извештајном периоду. С обзиром да недостају 2 радника, установа је у проблему да организује грејање по сменама током радних дана, викенда и празника и све остале активности које су у опису посла овог радника као домара, ложача у зимском периоду и возача, до се не реализује пријем радника по пристиглој сагласности.

Недостаје један помоћни радник у кухињи, установа нема сагласност за пријем наведеног радника.

По систематизацији установа има **2 радника у вешарници** али стварно запосленог радника у вешарници установа нема ни једног. За пријем једног радника у вешарници установа је добила сагласност, новембра 2022. год. али установа нема обезбеђена средства за плату радника, те радник није ангажован у извештајном периоду.

Од 3 помоћна радника-спремачице, недостаје један радник, немамо сагласност за пријем иако нам је неопходан радник за попуно овог радног места из разлога што једна од радно ангажованих радница је често на боловању, те установа, са великом корисном површином остаје само са једном радницом-спремачицом, што додатно отежава и коришћење годишњег одмора, викенда и празника.

Од недостајућих радника највећа потреба установе је за радним местом помоћног радника – спремачице.

Од **укупно 29 радника** по решењу и максималном броју, стварно запослених у установи, на неодређено време, је **21 радник.** Радници који недостају за несметан рад установе, када се реализују приједи 2 радника за која смо добили сагласност, су: 1 од 2 недостајућа стручна радника - васпитача и 1 спремачица.

У извештајном периоду, из разлога ванредне ситуације изазване вирусом Covid 19 и услед смањеног броја ангажованих стручних радника/сарадника - васпитача (из разлога одласка у пензију и забране пријема без сагласности ресорног министарства, без обезбеђених финансијских средстава за плате), стручни радници Тима, су били повремено ангажовани за непосредни рад са децом током дана викенда, по распореду који израђује директор, ради обезбеђивања пружања услуге, безбедности корисника и ради усклађености распореда и законски предвиђених радних сати васпитача. Стручни радници Тима, с обзиром да имају скраћено радно време по Акту о процени ризика, седмочасовно радно време, сате који им недостају до пуног радног времена на нивоу месеца, допуњују викенд радом уз васпитача, по израђеном распореду, а повремено и кроз викенд дежурство.

Стручни радници Тима се изјашњавају позитивно за рад на празник, социјална радница је имала 4 дана рада на празник, психолог 5 дана и педагог 4 дана рада на празник у извештајном периоду. Социјална радница је имала током извештајног периода од 12 месеци, 5 викенд дежурства и 4 дежурства радним данима, што је 0,75 дежурстава месечно. Психолог је имала 7 викенд дежурства и 4 дежурства радним данима, што је 0,9 дежурстава месечно. Педагог је имао 7 викенд дежурства и 1 дежурство радним данима, што је 0,6 дежурстава месечно.

У извештајном периоду исплатили смо **2 јубиларне награде**, једна за васпитача и једна за помоћну радницу-спремачицу, из цене смештаја. Исплаћена је и новчана накнада за **новогодишње пакетиће**, деци запослених до 15. г. старости, по ПКУ, уз наменски добијена средства од ресорног министарства.

Обезбеђена је доступност свих запослених 24 часа умрежавањем телефонских бројева у Теленор мрежи и могућност међусобне бесплатне комуникације.

У извештајном периоду установа нема чланове репрезентативног **синдиката** јер су се сви запослени групно ишчланили из Синдиката из разлога незадовољства радом синдиката 2018.год..

Током извештајног периода интензивно се радило на подизању самокритичности појединих стручних радника и осталих запослених, на међуљудским односима, на односима са корисницима и задовољавању њихових потреба, толеранцији, разумевању, на смањењу егоцентризма и повећању емпатичности, узимајући у обзир још увек присуство вируса Covid 19, када су радници били уплашени за своју безбедност и безбедност својих укућана, те им пословно ангажовање додатно реметило мир и стабилност. Увидели смо да мањак поменутих особина личности и жељених понашања код запослених, уопште, а поготово у време изазвано вирусом Covid 19, знатно утиче на квалитет рада и услуге коју пружамо, те смо поред самосталног мотивисања и медијације унутар установе, користили бенефите обуке коју смо похађали у 2021.год., „Професионална етика у социјалној заштити“, како би подигли своје опште компетенције, напредовали на стручном нивоу, подигли ниво услуге коју пружамо и адекватно задовољили потребе деце.

С обзиром на препоруке министарства за испитивање задовољства радника условима рада и самовредновању, направљен је интерни Упитник за самовредновање, намењен свим стручним радницима и сарадницима. На основу Налога директора бр. 560-1184-03, од 15.12.2022., одређен је тим, који је задужен за поделу упитника и сачињавање записника, након попуњавања упитника. Психолог установе Ана Маркулин Пешић, педагог Иван Богдановић и социјална радница Радица Рајковић су сачинили записник, који је саставни део Извештаја Завода.

3.1. Записник о самовредновању

Увидом у попуњене упитнике о самовредновању за стручне раднике и сараднике комисија је констатовала следеће:

1. **Којом оценом оцењујете свој рад?** Запослени су задовољни својим радом и свој рад већина је оценила високом оценом, тако да просечна оцена износи 4, 63
2. **Колико деце имате у групи и ком степену подршке припадају?** Групе су адекватно попуњене по стандарду, број деце по групама се креће од 3 до 4, корисници припадају у већини III степену подршке.
3. **Да ли редовно попуњавате лист праћења, оцените оценом од 1 до 5?** Анализом упитника о самовредновању је утврђено да већина запослених адекватно и редовно води и попуњава лист праћења, што је и оценила високом оценом, тако да просечна оцена износи 4,88
4. **Да ли редовно водите дневник рада, оцените оценом од 1 до 5?** Већина стручних радника редовно води дневнике рада, просечна оцена 4,88
5. **Да ли редовно пишете извештаје, заокружите ДА или НЕ?** Сви стручни радници су одговорили потврдно на ово питање.
6. **Да ли имате недељну и месечну припрему за рад, заокружите ДА или НЕ?** Сви стручни радници су заокружили НЕ.
7. **Да ли имате извештај о реализацији припрема за рад, заокружите ДА или НЕ?** Сви стручни радници су заокружили НЕ
8. **Колико деце имате у групи/уопште која често беже?** Васпитачи су одговорили да у току 2022. године имају од 1 до 2 детета која често беже.

9. Колико бекстава имате на дежурству/у раду од 01.09. до 31.12.2021.године?

- деца из ваше групе , 0-2
- деца из других група/уопште, 0-4
- укупно, до 6 детета

10. **Колико пута сте на дежурству/у раду имали инцидентну ситуацију у 2021.години?** Васпитачи су одговорили да су на дежурству имали инцидентну ситуацију од 0 до више пута.
11. **Које методе рада и активности користите у раду са корисницима и оцените успешност њихове примене на кориснике оценом од 1 до 5?** Стручни радници у свом раду користе следеће методе: индивидуални, групни, саветодавни рад, индивидуализовани рад, часови корепетиције, методе подстицања, методе ефикасног учења, помоћ у учењу, метода спречавања и избегавања негативних облика понашања, спортске активности, психодијагностика, учење просоцијалних вештина, процена, психосоцијална помоћ и подршка, професионална оријентација, васпитнокорективни рад. Успешност примене ових метода и активности стручни радници су оцењивали оценама од 3 до 5.
12. **Колико пута недељно водите индивидуалне разговоре са децом у групи/уопште?** Сви стручни радници су одговорили да свакодневно обављају индивидуалне разговоре са децом.
13. **Колико пута недељно водите групне састанке?** У току недеље васпитачи имају у просеку од 2 до 3 састанака недељно.
14. **Колико радионица одржите месечно са децом из своје групе/уопште?** Број радионица се креће од 0 до 5 .
15. **Како сте задовољни са испуњеношћу услова за рад (средства за рад, учила, амбијент, опремљеност простора), оцените оценом од 1 до 5?** Стручни радници су генерално задовољни испуњеношћу условима за рад, просечна оцена 4,50.
Стручни радници су у делу шта недостаје од средстава за рад одговорили да недостају компјутери за сваку групу, просторија за дневни боравак, компјутери за запослене, међусобно уважавање и поштовање...
16. **Какву сарадњу имате са О.Ш. Младост, оцените оценом од 1 до 5?** Стручни радници су задовољни сарадњом са „ ОШ“ Младост, што су потврдили просечном оценом 4,88.
17. **Колико пута недељно одлазите у О.Ш. „Младост“ на консултације о деци?** У просеку стручни радници Завода 1-3 пута недељно посећују ОШ „ Младост“.
18. **Да ли сваког дана имате часове учења, заокружите ДА или НЕ?** Два стручна радника су одговорила са ДА , четири радника је одговорило са НЕ, а два радника су одговорили: по потреби.
19. **Колико деце имате на часовима учења?** Стручни радници у просеку имају од једног до три детета на часовима учења.
20. **Колико пута недељно чистите групне просторије са децом?** Васпитачи у просеку од 2 до 5 пута недељно чисте групне просторије.
21. **Да ли редовно одлазите у вешерај са децом, заокружите ДА или НЕ?** Сви васпитачи редовно воде децу вешерај.

22. **Какав однос имате са колегама, оцените оценом од 1 до 5?** Просечна оцена износи 4,38.
23. **Оцените своју толерантност, комуникативност и поштовање деце и осталих колега и других запослених, оценом од 1 до 5?** Стручни радници су односе са колегама и децом, своју толерантност, комуникативност и поштовање оценили просечном оценом 5,00.
24. **Колико сте упознати са Законима, Правилницима, Процедурама и свим интерним и општим актима битним за ваш рад и пословање установе, оценом од 1 до 5?** Стручни радници су овај аспект оценили просечном оценом 3,88.
25. **Оцените колико сте одговорни и ревносни према послу, оценом од 1 до 5, и колико сте пута у 2021.години позивани ван радног времена да се укључите у одређене активности?** Стручни радници су своју одговорност према послу оценили високим оценама, просечна оцена 4,88. Поједини стручни радници су изјавили да су се увек када је то било потребно одазвали позиву ван радног времена да се укључе у радне активности.

4. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

Посебан значај се посвећује стручном усавршавању запослених стручних радника и осталих радника који имају потребе за едукацијама. Установа је имала израђен План обуке запослених за 2022.год., број: 560-140-03, датум: 08.02.2022.год. Стручни радници су били учесници малог броја семинара и едукација организованих у областима значајним за унапређење и побољшање ефеката у раду са овом специфичном категоријом корисника које установа има на смештају из разлога малог броја организованих акредитованих обука, узрокованим последицама вируса Covid 19, те се План обуке, из тих разлога, није могао у потпуности да реализује. Радници административне и правне службе такође нису посећивали велики број обука и семинара, већ више вебинара у вези предстојећих законских обавеза, које установа мора да реализује у извештајном периоду. Запослени (стручни радници/сарадници и радници административне и правне службе) су били учесници одређеног броја ВЕБИНАРА, у складу са законским обавезама, потребама и личним интересовањима запослених. Већина запослених је више заинтересована за семинаре и обуке у живо, у односу на вебинаре, те из тог разлога и не прате и похађају већи број вебинара иако су они били приступачнији у извештајном периоду.

Стручно усавршавање: Семинари, едукације, обуке, округли столови, састанци и др...:

- а) Промовисање позитивног малолетничког правосуђа, пројекат Завода за социјалну заштиту, партнери на пројекту су: Центар за права детета, органи правосуђа, представници органа старатељства и представници – стручни радници/сарадници и руководиоци Завода Београд, Ниш и Књажевац, пројекат је трајао до друге половине 2022.год.;
- б) 27. Октобарски сусрети у социјалној заштити „ Друштвене кризе, прилагођавање, развој“, који су одржани 24. и 25.10.2022. год.;
- в) Обука у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у организацији Семинара Србије;
- г) Обука из области етика и интегритет, одржана онлајн за све запослене, у складу са обавезама према Агенцији за борбу против корупције;
- д) Обука из области родне равноправности;
- ђ) велики број семинара и он-лајн семинара и сесија намењених за побољшање и иновирање рада правне и административне службе – менаџмента установе, у делу обука за ИСКРУ, ИСИБ, СПИРИ, е-ФАКТУРЕ, јавне набавке, е-АРХИВУ (обука за уређење архиве је поткрепљена и уградњом платформе за унос свих докумената и формирање базе података свих докумената Завода), ЈН, ЦРЗ, ФУК, ЈИСУСЗ-везано за рад у ИС систему и формирање е-досијеа за кориснике, обуку су прошли сви стручни радници/сарадници установе и административна радница, у организацији Компаније Алгоритам,
- е) Обука из области прве помоћи;

Сви стручни радници имају важеће лиценце или обновљене лиценце за рад, издате од Коморе за социјалну заштиту, сем правника-секретара. Правник-секретар је био ангажован на одређено у периоду до 2 год., у том периоду правница није стекла услове за прибављање лиценце за рад, након чега је раскинут уговор због истека законског рока за радно ангажовање на одређено време. Уговор на неодређено је израђен након пријема сагласности од ресорног министарства, што је било почетком јануара 2023.г., при пријему је правник-секретар добила усмени налог ВД Директора да прибави лиценцу за рад у периоду од 6 месеци. Потребне додове за добијање лиценце или обнављање исте стручни радници/це обезбеђују присуством на обукама, семинарима, округлим столовима, конференцијама и др, које могу бити са физичким присуством на скуповима или онлајн. У извештајном периоду сви стручни радници/це и остали радници/це (служба рачуноводства) нису посећивали све значајне скупове из области своје делатности, већ само поједине, што ствара обавезу да се овај сегмент рада побољша у наредном периоду.

5. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА

Завод за васпитање деце и омладине има добру сарадњу са сродним институцијама и то са Заводима за васпитање деце и омладине у Нишу и Београду, са Прихватилиштем у Београду и Прихватним станицама у Нишу и другим градовима, са Домовима за децу без родитељског старања, као и са другим установама социјалне заштите и Центрима за социјални рад. Уобичајено и перманентно се одвија сарадња са МУП-ом Републике Србије, ПС у Књажевцу и према потреби, другим градовима, са основним и вишим судовима, Институтом за ментално здравље у Нишу и Београду – Палмотићева, Клиником за неурологију и психијатрију за децу и омладину у др Суботића у Београду, Здравственим центром у Књажевцу и Зајечару. Од значаја је константно добра сарадња са ресорним министарством, првенствено са Инспекцијским надзором, Републичким заводом за социјалну заштиту као и Покрајинским Заводом за социјалну заштиту.

5.1. Сарадња са Центрима за социјални рад

Завод за васпитање деце и омладине свакодневно сарађује са представницима Центара за социјални рад у циљу што боље реализације процеса ресоцијализације. Настојимо да се што боље информишемо о породичним приликама сваког корисника, да им омогућимо контакт како са представницима центара тако и са родитељима, сродницима и хранитељима, а све у циљу успостављања и јачања веза између корисника и породице. Настојимо да омогућимо сваком кориснику који има могућности да проведе бар викенд или распуст у својој породици, код сродника или у хранитељској породици. Јачање веза између корисника и породице је веома битно, јер након завршетка процеса ресоцијализације корисник треба да се врати у своју породицу, код сродника или хранитеља. Напомињемо да и поред изузетно добре сарадње скоро са свим центрима за социјални рад, велики број деце не може да проведе део распуста или цео распуст у породици, код сродника или хранитељској породици. То додатно негативно делује на кориснике, јер се осећају одбачени од свих. Такође настојимо да у сарадњи са центрима за социјални рад, а у интересу деце, обезбедимо додатна материјална средства за опремање, имајући у виду да су наше материјалне могућности веома скромне. Имамо добру сарадњу скоро са свим упутним органима (у свим фазама рада са корисницима почев од пријема, третмана и све до припреме за отпуст), мада би се могла истаћи сарадња са следећим центрима, као што су: Суботица, Ђуприја, Лозница. Није адекватна сарадња са следећим центрима: Велика Плана, Палилула, Сурчин, Обреновац.

Упутни органи односно Центри за социјални рад имају обавезу да сваких 6 месеци обиђу своје кориснике ради планирања даље заштите за сваког малолетника и ревизије, а све то на основу члана 5. Мера за отклањање неправилности у вршењу послова смештаја деце и омладине у установе социјалне заштите које је наложило Министарство рада, запошљавања и социјалне политике. Завод настоји да сва деца редовно одржавају контакте са Центрима, до те мере да и

представници установе, одводе децу до матичног Центра ради реализације одређене активности или договора о потребама детета.

На основу Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, Виши судови изричу васпитну меру упућивања у васпитну установу, која може трајати најдуже две године. Установа је дужна да сваких шест месеци достави извештаје о резултатима извршења мере судији за малолетнике у суду који је судио у првом степену и јавном тужиоцу за малолетнике. На основу извештаја суд разматра да ли постоје основи за обуставу извршења мере или за њену замену другом мером. У смислу ове обавезе постоји сарадња и са вишим судовима који изричу васпитну меру.

Укупно је у 2022. одржано 38 састанака Стручног тима на којима су разматрани захтеви за смештај, на основу извршене пријемне процене и донети су Закључци о пријему на третман или о одбијању Захтева за пријем. Током 2022. године размотрено је 34 захтева од тога су 15 позитивно решена, такође је реализовано 13 пријема: ЦСР Параћин је сместио Драгану Пунић; ЦСР Бачка Паланка је сместио Бабић Момчила; ЦСР Сремска Митровица је сместио Стевана Петровића; ЦСР Суботица је сместио Стојановић Дениса; ЦСР Палилула је сместила Рами Ваџиду; ЦСР Сурчин је сместио Камбери Леонарда; ЦСР Крушевац је сместио Васић Лазара и Васић Андреја, ЦСР Сокобања је сместио Антић Лазара; ЦСР Сурчин је сместио Раимовић Александра; ЦСР Ђупруија је сместила Едисон Раму; ЦСР Обреновац је сместио Данијела Живановића и ЦСР Нови Сад је сместио Александру Балог.

Током 2022. године 15 захтева за смештај је одбијено и то: ЦСР Кула – Урин Вук је одбијен 3 пута у 2022. години; ЦСР Стара Пазова – Сара Батковић; ЦСР Нови Сад – Сара Милошевић; ЦСР Палилула – Кристијан Метушев; ЦСР Палилула – Мијодраг Метушев; ЦСР Раковица- Лука Милановић; ЦСР Сента- Ерика Чордаш; ЦСР Обреновац-Александар Живановић; ЦСР Нови Сад-Санија Фета; ЦСР Пландиште- Јован Стингу; ЦСР Врање-Огњен Димић; ЦСР Суботица- Јасмина Реџеповић; ЦСР Гуча- Анастасија Николић; ЦСР Крагујевац- Даим Бериша; ЦСР Беочин- Едина Абдулахи.

На одређеном броју састанака Стручног тима на којима су разматрани захтеви за смештај у установу, а на основу пријемне процене утврђено је да је документација непотпуна и сходно томе смо тражили допуну документације. Допуна документације је тражена за 12 захтева: ЦСР Сремска Митровица-Стеван Петровић; ЦСР Ковачица-Давид Неда; ЦСР Ковачица-Роки Неда; ЦСР Палилула- Рами Ваџида; ЦСР Сурчин-Леонардо Камбери; ЦСР Сурчин-Раимовић Александар; ЦСР Крушевац – Васић Лазар и Васић Андреја; ЦСР Нови Бечеј – Немања Бировљев; ЦСР Аранђеловац- Виктор Радојчић; ЦСР Обреновац-Данијел Живановић и ЦСР Нови Сад - Александра Балог.

На једном састанку Стручног тима разматран је и процес ресоцијализације васпитаника који завршавају основнообразовни процес и прецизиране су мере за њихов отпуст. У 2022. години их је укупно било 8 отпуста и то: 4 васпитаника окончали процес основног образовања: Јеремић Стефан- отишао у Дом“Душко Радовић“ у Нишу; Реџепа Николај – отишао у Дом „Душко Радовић „ у Нишу; Ристић Кристијан – вратио се у хранитељску породицу у Мирјеву; Маринковић Дејана- вратила се у биолошку породицу мајке. Остала 4 васпитаника која су отпуштени у току 2022. године су: Томашевић Жељко – осамосталио се и отишао у стан помоћу НВО „Кућа могућности“; Бабић Момчило – неуспела адаптација, вратио се у биолошку породицу мајке; Пунић Драгана- неуспела адаптација, вратила се у сродничку породицу баке, Новаковић Марија – окончан процес основног образовања, постала је пунолетна и вратила се у биолошку породицу оца. Када се ради о васпитаницима који су успешно окончали процес основног образовања ми смо покушали да радимо на професионалној оријентацији заједно са наставницима из ОШ „Младост“ и са представницима Центара за социјални рад и да им помогнемо око избора занимања сходно њиховом интелектуалном потенцијалу, сходно резултатима постигнутим за време школовања и на завршном тесту као и у складу са њиховим интресовањима.

Капацитет Завода за васпитање деце и омладине у Књажевцу је 32 васпитаника на узрасту од 8 до 18 година, уз могућност смештаја и васпитаника којима је изречена и судска мера упућивања у васпитну установу. У току 2022 године 2 васпитаника су имала изречену васпитну меру – Упућивања у васпитну установу, то је Радосављевић Мирослав који је ту меру добио за време боравка у Заводу али за начињена кривична дела из периода пре смештаја у Завод и 1 васпитаник који је смештен на основу Решења Вишег суда који му је изрекао васпитну меру Упућивања у васпитну установу Маринковић Стефан.

Укупно је у 2022. години психијатриски третирано 13 васпитаника, повремено или стално су обухваћени психофармаколошком терапијом коју узимају искључиво под надзор дежурног васпитача. Редовно се прати ментално стање и статус васпитаника, примена и дејство медикаментозне терапије и сходно томе се воде на редовне контроле у ЗЦ у Књажевцу код неуропсихијатра и психијатра. Психијатриски су током 2022. године третирани следећи васпитаници Новаковић Марија, Јеремић Стефан, Реџепа Николај, Ристић Кристијан, Дејана Маринковић, Момчило Бабић, Драгана Пунић, Стефан Маринковић, Ваџида Рами, Лазар Антић, Александар Раимовић, Данијел Живановић, и Александра Балог. На дан 31.12.2022. године је 6 васпитаника психијатријски третирано: Стефан Маринковић, Ваџида Рами, Лазар Антић, Александар Раимовић, Данијел Живановић и Александра Балог.

Већ дуги низ година у Заводу немамо медицинску сестру што представља велики проблем имајући у виду да је све више васпитаника који осим поремећаја у понашању имају такозване комбиноване сметње тако да им је потребан перманентни лекарски надзор. Све је већи број деце који су деструктивна, агресивна, насилна, чак толико насилна да не прежу да физички насрну и на запослене у Заводу и школи. У последње време се у потпуности променила структура деце. Мали је број оних који имају само поремећај у понашању већ су и ЛМНР у 2022. је било 5 васпитаника и то: Новаковић Марија, Огњеновић Марија, Маринковић Стефан, Рами Ваџида и Рама Едисон.

И поред интензивног васпитно-корективног рада велики број деце се јављају као починиоци кривичних дела и то на врло раном узрасту. Лично сам мишљења, на основу искуства из праксе да је граница од 14 година за кривичну одговорност врло висока са једне стране, а са друге стране један број деце чини тако тешка кривична дела са елементима разбојништва, насиља, уз примену застрашивања, што је недопустиво, те би затворени облик заштите и за њих просто била једна врста заштите да им се нешто не деси, јер људи на агресију могу да одговоре још већом агресијом.

У 2022. години на летовање у Сијаринској Бањи у трајању од 8 дана у периоду од 21.07.2022.године до 28.07.2022.године су децу водили васпитачи Милена Милосављевић и Данијел Јаневски. На летовању су били следећи васпитаници, њих 10: Радосављевић Мирослав, Радосављевић Ален, Радосављевић Сара из Лознице; Маринковић Стефан из Петровца на Млави; Стојановић Денис из Суботице; Бабић Момчило из Бачке Паланке; Пунић Драгана из Параћина; Рами Ваџида са Палилуле; Новаковић Марија из Велике Плане и Огњеновић Марија из Панчева. Дobar део деце је савладао технике пливања и играли разне игре у води.

Они који нису успели да науче да пливају у бањи уз помоћ инструктора (професора физичке културе) су то учинили одласком преко лета на Књажевачки базен или такозвани Вир са термалном водом.

У току 2022.године је било 8 отпуста, и то: Јеремић Стефан – отишао у Дом „Душко Радовић“ у Нишу; Реџепа Николај – отишао у Дом „Душко Радовић „ у Нишу; Ристић Кристијан – вратио се у хранитељску породицу у Миријеву; Маринковић Дејана- вратила се у биолошку породицу мајке; Томашевић Жељко – осамосталио се и отишао у стан помоћу НВО „Кућа могућности“; Бабић Момчило – неуспела адаптација, вратио се у биолошку породицу мајке; Пунић Драгана- неуспела адаптација, вратила се у сродничку породицу баке, Новаковић Марија – окончан процес основног образовања, постала је пунолетна и вратила се у биолошку породицу оца Ови подаци јасно указују да се већи број деце вратио у биолошку породицу, да нисмо имали ни једну изречену васпитну меру Упућивања у ВПД у Крушевацу што указује да смо ове године постигли изузетно добре резултате у процесу ресоцијализације.

У Заводу налазе на смештају на дан **31.12.2022. године 18 деце, од тога 14 дечака и 4 девојчица** а то су: **Живановић Данијел; Радосављевић Ален; Радосављевић Мирослав, Радосављевић Сара; Мефаилов Акија; Марија Огњеновић; Јовановић Игор; Маринковић Стефан; Петровић Стеван; Стојановић Денис; Рами Ваџида; Камбери Леонард; Раимовић Александар; Васић Андреја; Васић Лазар; Антић Лазар; Рама Едисон и Александра Балог.** Они су распоређени у **5 вапитних група, од тога 4 васпитне група чине дечаки, док се девојчице налазе у 1 васпитној групи.** Корисници су смештени од стране **14 Центара за социјални рад и то:** Обреновац, Лозница; Чукарица; Панчево; Раковица; Петровац на Млави; Сремска Митровица; Суботица; Палилула; Сурчин, Крушевац, Нови Сад. Док је у току **2022. године** на смештају било **26 васпитаника** и то **19 дечака и 7 девојчица** : **Томашевић Жељко; Живановић Данијел; Јеремић Стефан, Радосављевић Мирослав; Радосављевић Ален; Радосављевић Сара, Новаковић Марија, Ристић Кристијан, Реџепа Николај, Маринковић Дејана, Мефаилов Акија, Огњеновић Марија, Јовановић Игор, Стефан Маринковић, Пунић Драгана; Бабић Момчило; Петровић Стеван, Стојановић Денис; Рами Ваџида, Камбери Леонард, Раимовић Александар; Васић Андреја; Васић Лазар; Антић Лазар, Рама Едисон и Александра Балог,** смештени од стране **21 Центра за социјални рад и то:** Обреновац, Лозница, Велика Плана, Гроцка; Прокупље; Барајево; Чукарица; Панчево; Раковица; Петровац на Млави; Параћин; Бачка Паланка; Сремска Митровица; Суботица; Палилула; Сурчин; Крушевац; Сокобања; Ћуприја; Нови Сад.

На дан **31.12.2022. године** у Заводу било на смештају **18 васпитаника, 14 дечака и 4 девојчица из 14 Центара за социјални рад и то:** Обреновац, Лозница, Чукарица, Панчево, Раковица, Петровац на Млави. Сремска Митровица, Суботица, Палилула, Сурчин, Крушевац; Сокобања; Ћуприја и Нови Сад.

У протеклој години **29 Центара** је обишло нашу Установу што због смештаја нових васпитаника, што због обиласка васпитаника, враћања васпитаника из бекства па све до израде Планава заштите и Планава отпуста.

У прилог овоме иде и чињеница да велики број родитеља не врши адекватно своју родитељску функцију јер се у току 2022. године под стрателством налазило 19-оро деце једино под старатељством нису били 5 корисника : Томашевић Жељко, Радосављевић Мирослав и Новаковић Марија јер су пунолетани, Маринковић Дејана поверена оцу на бригу и старарање и Стефан Маринковић поверен оцу на бригу и старање, од тога на дан 31.12.2022. године 16 васпитаника под старатељством Центара за социјални рад док је за 2 васпитаника: Маринковић Стефан под старатељством оца, Радосављевић Мирослав јер је пунолетан није под старатељством. Овај податак указује да су скоро сва деца под старатељством најчешће представника Центара за социјални рад. Наиме кад се заврши процес ресоцијализације велики проблем је куда ће отићи ова деца. Код једног броја деце резултати у процесу ресоцијализације су веома добри али ако се то дете врати у ту исту породицу која није у стању да одговори његовим потребама, или у исту средину без адекватног надзора, он се полакао враћа старом друштву и старом начину понашања, тако да целокупни наш труд и рад може пасти у воду. Мислим да овде недостају добра системска решења и да убудуће службе које се даве стратегијом, планирањем социјалне заштите морају овом проблему посветити довољно пажње. Велико је питање куда са дететом након изласка из Завода? О томе не треба да се размишља кад се заврши осми разред већ много раније по мени приликом самог смештаја упутни органи морају имати визију шта ће са дететом кад изађе из Установе. Ово моје запажање поткрепљује и чињеница да један број Центара иако ми извршимо припрему за отпуст на време, већ у марту дајемо предлог припреме за отпуст, дуги временски период нису изнашли адекватана решења за ту децу.

Сарадња са МУП –ом Књажевац је више него одлична нарочито са инспектором за малолетничку деликвенцију Нежаном Аранђеловићем и инспектором Милетић Бранкицом, као и начелником Трифуновић Бојаном као и са осталим колегама на шта указује и податак да су представници Муп-а посетили Установу **24 пута.**

Установу је у извештајном периоду посетило 4 бивша корисника. Бивши корисници често зову телефоном и интересују се за своје васпитаче, стручне раднике, помоћне раднике, они напросто нас доживљавају као део своје породице а за неке смо ми уствари и једини чланови њихове породице.

Запажамо да се повећао број деце између 10 и 14 година који се јављају као починиоци тешких кривичних дела, са испољеним насилним и агресивним понашањем, те би сходно томе Законодавац требало да преиспита границу кривичне одговорности и да је у изузетним случајевима спусти испод 14 година као у неким од развијених европских земаља (Холандија, Француска, Велика Британија...). Рад са овом децом у периоду од изрицања Васпитне мере упућивања у ВПД, до реализације мере је посебно тежак, јер они постају „негативне звезде“ и „лош модел за идентификацију другој деци“ и својим понашањем настоје да „сруше систем вредности и норми“ што негативно утиче на цео дечји колектив. Вилики број ове деце, су и психијатриски третирани. Мишљења смо да су упутни органи, односно ЦСР, требали правовремено и адекватније да реагују по питању збрињавања одређених корисника, да им пруже шансу да се „поправе“ у оном облику заштите, који може да одговори њиховим потребама, узимајући у обзир недостатак социо-здравствене установе, за којом постоји реална потреба. Стручни радници/сарадници установе су изразили своје мишљење, да знају, са чим се суочавају током рада, указали на чињеницу да недостаје социо-здравствена установа и на време „сигнализирају“ и износе свој јасан и недвосмислени став о овим питањима.

5.2. Сарадња на локалном нивоу:

- ОШ «Младост» : деца и млади који су смештени у Заводу укључени су у процес редовног основношколског образовања, као и основношколског образовања по програму за одрасле у наведеној школи. Сарадња стручних радника обе институције је веома добра и свакодневна на плану реализације васпитно-образовних активности и превазилажења свих тешкоћа, кроз честе родитељске састанке, савете родитеља и индивидуалне састанке са децом,
- ЦСР Књажевац : сарадња са ЦСР Књажевац је увек на завидном нивоу, у погледу стручне помоћи и подршке, у погледу организовања стручних скупова и едукација.
- Здравствени центар : здравствена заштита корисника се остварује преко здравственог центра, (превентивна и куративна), при чему су обухваћени општи и специјалистички прегледи по потреби и хоспитални третман. Констатујемо да је и ова сарадња задовољавајућа не само претходне године, већ и свих ових година. Као резултат добре сарадње су и добро организовани систематски прегледи за децу, које реализујемо почетком сваке године.
- Дом културе : сарадња са овом културном институцијом се одвија кроз посете изложбама, културним догађајима, представама, филмовима као и кроз конкурс „Честитку достави, пакетич набави“
- МУП Србије-Полицијска станица у Књажевцу : сарадња са МУП- ом је усмерена како на превенцију тако и на решавање инцидентних ситуација у Заводу и граду, када су учиниоци кривичних дела наши корисници.
- Периодична сарадња са другим основним и средњим школама у граду : кроз заједничке активности у оквиру ликовних и других секција. Добру сарадњу у извештајном периоду имали смо и са средњом Економско трговинском школом у Зајечару, с обзиром да један наш корисник похађао ванредно и завршио ову школу.

IV КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА

1. УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ДОМСКОГ СМЕШТАЈА НА АКТИВНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ

На активној евиденцији установе у току 2022. године у Заводу је било на смештају укупно 26 корисника. Дечака је било укупно 19, а девојчица 7. **На дан 31.12.2022. године** на смештају је било 18 корисника, 14 мушког пола и 4 женског.

2. СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА

Број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства према узрасту и полу у току године је следећи: на узрасту од 7 до 9 година ниједан корисник, на узрасту од 10 до 13 година 8 корисника мушког пола и 3 кориснице женског пола, на узрасту од 14 до 15 година 7 корисника мушког пола и 3 женског пола, на узрасту од 16 до 17 година 1 корисник мушког пола нема корисница, на узрасту од 18 до 20 година 2 корисника мушког пола и 1 женског

На дан 31.12.2022. године број је следећи: нема корисника на узрасту од 7 до 9 година, на узрасту од 10 до 13 година 2 корисника мушког пола и 2 корисника женског пола, на узрасту од 14 до 15 година 3 корисника мушког пола и 1 корисник женског пола, на узрасту од 16 до 17 година 2 корисника мушког пола и 1 корисник женског пола, на узрасту од 18 до 20 година 1 корисник мушког пола и једна корисница

Број корисника са изреченом васпитном мером смештених у току године је следећи: у току године 2 корисника мушког пола, 1 на узрасту од 16 до 17 година и 1 корисник на узрасту од 18 до 20 година, **а на дан 31.12.2022.** године 1 корисник на узрасту од 16 до 17 година и 1 корисник мушког пола на узрасту од 18 до 20 година.

Број корисника смештених у установу у току године на основу одлуке органа старатељства према узрасту и полу- нови корисници је следећи: на узрасту од 10 до 13 година 6 корисника мушког пола и 2 кориснице, на узрасту од 14 до 15 година 4 корисника мушког пола и једна корисница.

Број корисника са изреченом васпитном мером смештених у установу у току године према узрасту и полу- нови корисници: немамо кориснике који припадају тој категорији.

Број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства, према дужини боравка у установи на дан 31.12.2022. године је следећи: до шест месеци 7 малолетних корисника, од 7 до 12 месеци 4 малолетна корисника, од једне до две године 1 малолетни корисник, од две до пет година 4 малолетна корисника.

Број корисника са изреченом васпитном мером, према дужини боравка у установи на дан 31.12.2022. године је следећи: од једне до две године 1 малолетни корисник и од једне до две године 1 пунолетни корисник.

Број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства према месту пребивалишта пре смештаја у установу и узрасту на дан 31.12.2022. године је следећи: 1 малолетни корисник са територије округа у којем се налази установа, а ван округа у којем се налази установа имамо 15 малолетних корисника и једног пунолетног.

Број корисника са изреченом васпитном мером према месту пребивалишта пре смештаја у установу и узрасту на дан 31.12.2022. године је следећи: немамо корисника са територије округа у којем се налази установа, а ван округа у којем се налази установа имамо једног корисника на узрасту од 16 до 17 година и једног корисника на узрасту од 18 до 20 година.

Број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства према средини боравка пре доласка у установу и узрасту на дан 31.12.2022. године је следећи: 5 малолетних корисника је боравило у биолошкој породици пре доласка у установу, на породичном смештају се налазило 7 малолетних корисника, у другој установи за смештај се налазило 4 малолетних корисника.

Број корисника са изреченом васпитном мером према средини боравка пре доласка у установу и узрасту на дан 31.12.2022. године је следећи: 1 малолетни корисник је боравио у биолошкој породици пре доласка у установу, а један пунолетни такође у биолошкој породици.

Образовна структура корисника смештених на основу одлуке органа старатељства према врсти и похађању школе и узрасту на дан 31.12.2022. је следећа: редовну основну школу похађа 16 малолетних корисника.

Образовна структура корисника са изреченом васпитном мером према врсти и похађању школе и узрасту на дан 31.12.2022. је следећа: редовну основну школу похађа 1 малолетни корисник и један пунолетни корисник.

Структура корисника смештених на основу одлуке органа старатељства са сметњама у развоју/ и инвалидитета и додатних тешкоћа на смештају на дан 31.12.2022. године је следећа: 2 малолетна корисника имају интелектуалне сметње, а 5 малолетних корисника имају дијагностиковане психијатријске поремећаје.

Структура корисника са изреченом васпитном мером према врсти сметњи у развоју/ и инвалидитетом и додатним тешкоћама на смештају на дан 31.12.2022. године је следећа: 1 малолетни корисник има интелектуалне сметње.

Број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства према начину одржавања контаката са сродницима и узрасту, на дан 31.12.2022. је следећи: 14 малолетних корисника се ретко виђа са сродницима, без предвидљиве динамике, док су 2 малолетна корисника без контаката.

Број корисника са изреченом васпитном мером према начину одржавања контаката са сродницима и узрасту, на дан 31.12.2022. 1 малолетни корисник који се ретко виђа са сродницима и један пунолетни корисник који се такође ретко виђа са сродницима.

Број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства за које постоји судска одлука о начину одржавања личних односа са сродницима на дан 31.12.2022.: немамо кориснике за које постоји судска одлука о начину одржавања личних односа са сродницима.

Број корисника са изреченом васпитном мером за које постоји судска одлука о начину одржавања личних односа са сродницима на дан 31.12.2022.: немамо кориснике за које постоји судска одлука о начину одржавања личних односа са сродницима.

Број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства према старатељској заштити на дан 31.12.2022. је следећи: 16 корисника је под непосредним старатељством.

Број корисника са изреченом васпитном мером на смештају према старатељској заштити на дан 31.12.2021. је следећи: 1 корисник има сродника као старатеља, а један није под старатељством.

3. ФЛУКТУАЦИЈА КОРИСНИКА

У току 2022. године је било **8 отпуста**, и то: **Томашевић Жељко** је смештен у Кућу могућности у Нишу, **Јеремић Стефан** је смештен у дом „Душко Радовић“ у Нишу, **Рецепи Николај** је смештен у дом „Душко Радовић“ у Нишу, **Ристић Кристијан** је смештен у хранитељску породицу у Миријеву-Београд, **Маринковић Дејана** је смештена након отпуста у биолошку породицу мајке, **Бабић Момчило** је смештен након отпуста у биолошку породицу мајке, **Пунић Драгана** је смештена након отпуста у сродничку породицу баке, **Новаковић Марија** је након отпуста смештена у биолошку породицу оца.

4. НАСИЉЕ НАД КОРИСНИЦИМА

Током 2022.г. укупно 4 корисника је било у улози жртве. Од тога је један корисник на узрасту од 10 до 13 године и њих три на узрасту од 14 до 15 година. Укупно су органу старатељства упућене 4 пријаве због насиља над корисницима.

Доминантан облик насиља којем су били изложени корисници током боравка у установи у 2022. г. је физичко насиље.

5. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Завод за васпитање деце и омладине не врши услугу здравствене заштите већ само спроводимо превентивне мере здравствене заштите корисника и сваке године организујемо системарски преглед за сву децу која су на смештају.

Превентивне мере здравствене заштите у установи се предузимају кроз: периодична предавања о заразним и другим болестима, предавања о трговини људима са указивањем на

опасности које вређају у том смислу, о проституцији, психоактивним супстанцама, исхрани, хигијени и другим актуелним темама. Током извештајног периода су свакодневно предузимане мере превенције на развијању хигијенских навика, праћењу и контроли личне хигијене и хигијене стамбених једница, трпезарије и заједничких просторија.

У сарадњи са епидемиолошком службом Здравственог центра у Књажевцу и Заводом за јавно здравље из Зајечара, редовно се врше прегледи хране, дезинфекција, дезинсекција и дератизација, као и редовно прскање дворишта од змија и крпеља, а све у циљу спречавања појава заразних и других обољења.

Ради реализације превентивних мера здравствене заштите и ради бриге о дечијем здрављу Завод много година уназад тражи запошљавање једне медицинске сестре. Такође напомињемо да је лечење деце са вишеструким сметњама, отежано због недостатка медицинске сестре потребне ради поделе терапије и сталног одвођења у Ниш и Београд, пошто у Књажевцу нема адекватне службе за лечење ове деце.

Потреба за медицинском сестром је реална потреба у погледу здравственог збрињавања свих корисника.

V СТРУЧНИ РАД

Задачи установе из домена непосредне заштите корисника одвијали су се, током извештајног периода, према Програму рада установе за 2021. годину, програмима рада васпитних група, програму слободних активности и културно забавног живота, програму рада социјалног радника, психолога и педагога, који су саставни део Програма рада Завода.

Видови индивидуалног рада са младима у установи су организовани кроз : Саветодавни, индивидуализован-образовни рад, индивидуални, групни и индивидуализовани саветодавни рад. У установи се примењују радионице психосоцијалне подршке. Већина стручних радника и стручних сарадника је прошла обуку у оквиру ПИТ програма, заједно са Заводом за васпитање деце и омладине Београд и установама које су одређене да се у њима реализује овај програм, без обзира што програм није заживео, методе рада које су запослени савладали приликом обуке су од велике користи у раду са корисницима Завода. Обука за овај програм је реализована у сарадњи са ресорним министарством и Републичким заводом за социјалну заштиту.

Спортске активности су се реализовале по програму рада васпитача и осталих стручних радника. Слободне активности су: секције: стоно-тенисерска, риболовачка, ликовна, коришћење теретане и спортске сале за све врсте спортова. Деца су укључена и у активности које организује локална самоуправа, као што је бесплатно скијање за одређени број деце у предвиђеним терминима за школску децу.

Деца и млади учествују у планирању своје заштите кроз активну партиципацију приликом израде дела активности индивидуалног плана услуга, као и у ревизији смештаја, што потврђују својим потписом (почетне процене, индивидуални планови услуга).

Стручни радници Завода су прилагодили свој рад и ускладили га са Законом о заштити података о личности.

5.1. Активности усмерене ка задовољењу основних потреба и остваривања дечијих права на опстанак, права на развој, заштиту и партиципацију и личне податке без разлике на пол, расу, верску припадност:

1. Целодневно збрињавање током целе године уз максимално поштовање кућног реда и организацију рада Завода.
2. Хигијенски третман корисника. Перманентном контролом и мотивацијом настојали смо да се код деце развију и усвоје хигијенске навике од елементарних па све до естетских, како личне хигијене тако и хигијене стамбених простора, као и едукација о здравим стиливима живота.

3. Исхрана је била у складу са развојним и здравственим потребама корисника. Обезбеђивање свих потребних намирница за правилан, раст и развој, у довољним и потребним количинама. Настојали смо да се код деце формирају позитивне навике у исхрани, са посебним акцентом на конзумирање и оних намирница према којима имају отпор, а које су веома здраве за њихов раст и развој. Деца су активно учествовала у изради недељних јеловника. Основа јеловника је израђен предлог јеловника и нутритивне и калоријске вредности од стране нутриционисте.

4. Здравствена заштита корисника у складу са њиховим потребама и специфичним и комплексним здравственим стањем. Због великог броја деце која су психијатриски третирана и којима је потребна перманентна контрола како у Здравственом Центру у Књажевцу тако и ван њега, као и разне врсте здравствених проблема са којима се суочавамо имајући у виду категорију деце и начин живота који воде, неопходан је један здравствени радник - медицинска сестра (склони су самовољном напуштању установе, боравку у нехигијенским условима, промискуитету, проституцији...)

5. Обезбеђивање одеће и обуће примерене узрасту и временским приликама.

6. Уређивање и функционално опремање простора за смештај, личну хигијену, исхрану и боравак у складу са прописаним минималним стандардима.

7. Обезбеђивање прикладне декорације примерене индивидуалним и реалним укусима и жељама корисника.

8. Обезбеђивање довољно простора и опреме који кориснику омогућавају приватност.

9. Укључивање свих корисника у бесплатно основно образовање које ће омогућити адекватан друштвени развој како би се припремили за будући самосталан живот, а у најбољем интересу сваког детета. Процес основног образовања се одвија у ОШ „Младост“ у Књажевцу која се налази у близини Завода, а процес средњошколског образовања се реализује у средњој Економско трговинској школи у Зајечару. Вршила се перманентна контрола редовног похађања наставе, а такође се пружала и максимална помоћ у савладавању и усвајању школског градива. С обзиром да код једног броја деце постоји раскорак између школског и календарског узраста, такви корисници су похађали „функционално образовање“. За ону децу за коју се процени да због свог интелектуалног потенцијала и здравственог статуса нису у могућности да адекватно прате наставу израђиван је ИОП, по коме се са њима радило. На бази њихових реалних интересовања, општих способности и постигнутих образовних резултата, адекватно су професионално усмерени.

5.2. Активности усмерене на развијању и очувању потенцијала корисника:

1. Васпитно-корективни рад на корекцији неправилно формираних моралних и естетских ставова уз правилно позитивно усмерење ка прихватању позитивних образаца друштвено прихватљивог понашања уз пружање позитивних модела за идентификацију.

2. Интензиван опсервационо-дијагностички третман.

3. Саветодавни рад са појединцем и групом.

4. Терапијски рад (решавање конфликтних ситуација, развој социјалних вештина, ненасилна комуникација...)

5. Рад на повећању контроле (самоконтроле) у ситуацијама које су за кориснике емотивно обојене када им је могућност расуђивања сужена како би одложили своје бурне и агресивне реакције које онемогућавају конструктивно решавање проблема већ доводе до продубљивања истог уз одговарајући медикаментозни третман.

6. Радне-физичке-рекреативне активности (усвајање радних навика, посете излетиштима, базену, спортске активности, турнири, зимовање са инструкторима скијања, летовање са инструкторима

пливања, школа фудбала, кошарке, стоног тениса, аикида, теретана, риболовачка секција уз адекватну опрему).

7. Креативно стваралачке радионице (ликовне, музичке, израда ручних радова, израда икебана, израда честитки за Нову годину и 8. Март и сл.).

8. Процена и подстицај здравих потенцијала и капацитета корисника.

9. Социјална интеграција- укључивање у друштвену средину и подршка у процесу професионалног усмерења и оспособљавања за будући живот у најбољем интересу детета.

10. Подршка у изградњи, успостављању и одржавању добрих интерперсоналних односа како са осталом децом тако и са одраслима.

11. Мотивација за редовно похађање наставе уз пружање адекватне помоћи у савладавању школског градива.

12. Развијање методе рада које обезбеђују учествовање корисника у активностима како у Заводу тако и у локалној средини.

13. Пружање помоћи и усмерења у одржавању личне хигијене и хигијене простора у коме живе и развијања културе становања.

14. Организација слободног времена у складу са потребама, могућностима и интересовању корисника.

15. Организација радно-окупационих активности.

16. Едукативне активности које подстичу нова знања и вештине.

17. Организовање пригодних културних активности у Установи (Новогодишња прослава, прослава дана установе и славе св. Никола, награђивање групе за постигнуте резултате, приредбе и др.) као и омогућавање присуствовању у локалној средини (концерти, позоришне представе, изложбе, диоскопске представе....)

18. Организовање прослава дечјих рођендана, празника, излета, матуре.....

19. Развој вештина за препознавање и решавање проблема.

20. Развој комуникацијских вештина.

21. Медијација.

22. Омогућавање континуираног контакта са породицом, сродницима, хранитељском породицом од момента смештаја, током трајања третмана а посебно интензивирати пре одпуста и током одпуста, као и праћење након изласка из установе најмање две године.

23. Рад на јачању емотивних веза са породицом, уз обезбеђивање да корисници викенде, распусте и празнике проводе у круги породице ако за то постоје услови, што у извештајном периоду због Ковид 19 вируса није могло да заживи и да се реализује као претходних година

24. Омогућавање и перманентног контакта са представницима упутних органа, уз размену свих битних информација везаних за корисника.

25. Израда заједничких планова услуга уз максимално учешће корисника и њихову партиципацију.

26. Израда планова одпуста са јасно прецизираним активностима и временским ограничењима као и ко је за коју активност задужен.

27. Омогућавање посете чланова породице корисницима у Заводу уз омогућавање приватности и могућност преноћишта породице или хранитеља, што у извештајном периоду није могло због пандемије да се реализује, као претходних година

28. Рад на припреми корисника за отпуст и адекватна припрема за реинтеграцију у локалну средину, реализује се у простору који је адекватно опремљен за те намене, као и остваривање права детета на лична документа.

29. Припрема за осамостаљивање уз пружање помоћи код савладавања основних животних вештина.

5.3. Пример позитивне праксе

Са поносом говоримо о корисницима код којих је процес ресоцијализације успешно окончан и са којима остајемо у контакту већи број година након изласка из установе и пратимо како се сналазе у животним ситуацијама. Настојимо да им пружимо помоћ кад год им је она потребна, тако што им шаљемо пакете, а понекад је решење за њихове проблеме, то што има ко да их саслуша, уважи и посаветује. Посебно нам је драго када нас обавесте да су се остварили у животу (породично и професионално), то је највећа потврда за наш рад, доказ да смо посао урадили како треба и дају нам снагу да се још више трудимо и будемо још бољи.

Често када путујемо у Београд, Ниш или неки други град, издвојимо време да свратимо и обиђемо кориснике који се налазе на смештају у другим установама и похађају средње школе. Такође и наменски организујемо обиласке корисника који су се код нас налазили на смештају, а сада су на смештају у некој другој установи. Интересујемо се за све корисника који су код нас били на смештају и отворени смо за сарадњу и пружање помоћи. Око 20-ак дивљих корисника је готово у свакодневној комуникацији са нама, а са 30-ак се чујемо два или три пута годишње.

5.4. Тешкоће у раду са корисницима

Једна од тешкоћа са којима се срећемо у раду са корисницима је та, као што смо већ поменули, да деца код нас на смештају буду доведена када су већ усвојили маладаптивне обрасце у понашању и не желе да прихвате предвиђене третманске активности и своје понашање не усмеравају ка дозвољеном и друштвено прихватљивом. Јавља се све већи број корисника који имају мање од 14 година и иза себе велики број тешких кривичних дела крађа и разбојништава, а свесни су чињенице да су кривично неодговорни тако да то максимално злоупотребљавају и воде се мишљу да су недодирљиви и да им нико ништа не може, па излагањем високо ризичним ситуацијама угрожавају своје али и туђе здравље и безбедност. Они представљају и негативне моделе за идентификацију осталим корисницима на смештају и шаљу поруку да друштвено неприхватљиво понашање неће бити на одговарајући начин санкционисано, а учење по моделу је код њих доминантно па самим тим и већа вероватноћа да ће се удруживати и заједнички деловати. Сматрамо да би до промена у понашању долазило у већем степену када би санкција за недозвољено понашање уследила непосредно након истог, због чега смо се више пута обраћали надлежнима из Министарства правосуђа, јер се дешавало да прође и до годину дана док се изречена мера реализује. Пошто је све већи број деце која и на узрасту од 10 година, а и раније почињу да узимају учешће у кривичним делима, мишљења смо да би адекватна санкција за учињено кривично дело дала добре резултате неvezано колико година починилац има.

Интерна евалуација задовољства корисника, путем упитника, је урађена у предвиђеном року. Упитници за испитивање задовољства корисника су сачињени, одређене су особе које ће да изврше испитивање и сачине записник о испитивању, што је и реализовано. Резултати испитивања су такви да је већина деце у потпуности задовољна условима живота, исхраном и опремљеношћу.

VI ОСТАЛЕ УСЛУГЕ КОЈЕ УСТАНОВА ПРУЖА

Завод у извештајном периоду није реализовао ни једну локалну услугу, као ни локалну услугу „Предах за децу са сметњама у развоју“, јер услуга није ушла у буџету локалне самоуправе, локална самоуправа је није препознала као потребну услуга на нашој територији, без обзира што у Заводу постоји адекватно опремљен простор за ову услугу, постоје обучене неговатељице и што је услуга у периоду реализације давала одличне резултате.

VII ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

План трансформације установе

Имајући у виду реформу система социјалне заштите која је у току, трансформације установе социјалне заштите за смештај деце и омладине, као и непостојање специјализоване социо-здравствене институције или услуге, за децу и младе са вишеструким сметњама и децу и младе са поремећајем у понашању до и преко 14 година, уколико су то и потребе државе, сматрамо да овај Завод може да обавља функцију такве установе или услуге, јер располаже и просторним и делимично кадровским капацитетима (уз упошљавање неопходног особља здравствене струке и осталих потребних струка), како се Завод у потпуности финансира са буџета, сматрамо да је трансформација установе у овом правцу искључиво везана за потребе и могућности ресорног министарства.

Простор у Заводу који се не користи је могуће привести намени са великим улагањима за реализацију и других услуга социјалне заштите, које су од значаја и које су потреба министарства, с обзиром да је установа на одличном месту.

Поред овог објекта Завод има још један објекат површине 250м², где се налази службени стан наменски грађен за домара и једна гарсоњера. Од 2004.године, овај објекат није у функцији, јер је оштећен због дугогодишњег прокишњавања и на њему треба извршити препокривање равног крова и делимично реновирање водоводне, канализационе и грејне мреже, електро инсталацију и набавку намештаја. Овај стамбени простор је одличан за услуге из области социјалне заштите, као на пр. „Становање уз подршку“, за децу која излазе из система социјалне заштите и потребна им је додатна помоћ у осамостаљивању.

Извештај су сачинили стручни радници Тима и ВД Директорка у складу са делокругом рада. Саставни део извештаја установе су и Извештаји рада стручних радника и сарадника за 2022.год..

ВД Директора

Весна Пејровић, њроф.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Весна Божиновић